

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

**LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ**

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ

**pentru programul „A doua șansă” – învățământ primar
NIVELUL al II-lea**

**Aprobată prin Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
nr.....**

București, 2011

1. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa școlară pentru disciplina **Limba și literatura română** este destinată modulului al doilea pentru școlile în care se desfășoară programul „A doua șansă” – învățământ primar. Pornind de la particularitățile elevilor care vor fi cuprinși în această formă de învățământ, tineri care nu au fost înscriși sau care au abandonat școala în timpul ciclului primar, programa școlară permite:

- dobândirea de cunoștințe conform potențialului și nevoilor acestora;
- valorificarea experienței de viață a elevilor;
- atingerea unor standarde caracteristice educației de bază.

Modelul didactic al predării disciplinei **Limba și literatura română**, cel comunicativ - funcțional, care presupune studiul integrat al limbii și literaturii române, din perspectiva pragmatică a comunicării, este unic pentru întregul învățământ obligatoriu și a fost păstrat și în această programă, întrucât permite atingerea finalităților programului „A doua șansă”.

În conceperea programei s-a avut în vedere formularea de obiective, propunerea de conținuturi și de activități de învățare care conduc la formarea la elevi a unor competențe cheie: lingvistice, de învățare, interpersonale, sociale.

Obiectivele cadru pentru modulul al II-lea sunt aceleași ca în programa de Limba și literatura română destinată învățământului de masă, pentru clasa a II-a. Acestea sunt menținute și în următoarele două module.

Obiectivele de referință au fost astfel formulate, încât să ofere un echilibru între exprimarea orală și cea scrisă și să surprindă în progresie ceea ce este esențial în activitatea de învățare, avându-se în vedere durata scurtă a unui an de studiu în programul „A doua șansă” – învățământ primar. Ele asigură continuitatea cu modulul nivelului I, intitulat „A.B.C.”, vor fi dezvoltate în modulele ce urmează și conduc la formarea și dezvoltarea deprinderilor de vorbire și ascultare, de citit și scris.

Conținuturile învățării au fost selectate în funcție de obiectivele de referință și sunt abordate în spirală. Ele sunt accesibile elevilor, care, datorită vârstei, au fost puși în situații de interacțiune cu persoane diferite, au acumulat experiență în domeniul comunicării orale și au deprinderi elementare de citit - scris. În acest modul, prin conținuturile propuse, se urmărește

continuarea perioadei alfabetare și parcurgerea celei postalfabetare. Ordinea conținuturilor, ritmul și strategiile abordării acestora vor fi stabilite de cadrul didactic, în funcție de caracteristicile grupului țintă, dar și de cele individuale, în acord cu caracteristicile comunității din care fac parte elevii.

Activitățile de învățare oferite drept sugestii permit exersarea, aprofundarea și dezvoltarea achizițiilor anterioare ale elevilor, însușirea de noi cunoștințe de limba română, precum și dezvoltarea unor competențe digitale elementare, prin modalități de învățare specifice adulților. O parte dintre activitățile de învățare propuse în programă permit integrarea în didactica disciplinei Limba și literatura română a unor strategii bazate pe TIC și a resurselor educative ale Internetului, care conduc în timp la formarea unor deprinderi elementare de utilizare a computerului, la alfabetizarea digitală a elevilor. Aceasta reprezintă o prioritate în educație, întrucât creșterea volumului de informație, progresul tehnologic accelerat, impun dezvoltarea unor competențe care fac posibilă adaptarea flexibilă la schimbările rapide ce se produc în societate. Utilizarea noilor tehnologii multimedia și a Internetului permit îmbunătățirea calității învățării prin individualizare și interactivitate, ameliorează perspectivele elevilor în materie de muncă, informare și de stabilire de relații sociale. Activitățile de învățare care presupun interdisciplinaritatea limba română cu elemente de TIC sunt marcate în programă prin scriere cursivă.

Structura modulară a programului a impus conceperea unor **standarde curriculare de performanță** pentru modul. Acestea permit elaborarea unor probe de evaluare (orală, scrisă și activitate practică) prin care să fie stabilit nivelul real al pregătirii elevilor și, în funcție de care, să se recunoască absolvirea acestui modul sau, dimpotrivă, să se impună reluarea cursurilor într-un modul inferior.

Noutatea programei constă în:

- reducerea numărului de ore alocat disciplinei;
- existența unor conținuturi alternative (extinderile pot fi abordate selectiv, în funcție de interesele și nevoile individuale ale elevilor);
- introducerea standardelor curriculare de performanță la sfârșitul modulului;
- adaptarea finalităților la particularitățile grupului țintă;
- atribuirea unui nume modulului: **Vorbim, scriem românește.**

Structura programei este următoarea:

- notă de prezentare;
- obiective cadru;
- obiective de referință;
- exemple de activități de învățare;
- conținuturile învățării;
- sugestii metodologice;
- standarde curriculare de performanță;
- bibliografie.

Programa trebuie folosită în mod flexibil, urmărindu-se adaptarea ei la ritmul de învățare al fiecărui elev.

2. OBIECTIVE CADRU

1. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE RECEPTARE A MESAJULUI ORAL
2. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EXPRIMARE ORALĂ
3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE RECEPTARE A MESAJULUI SCRIS
4. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EXPRIMARE SCRISĂ

3. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE RECEPTARE A MESAJULUI ORAL

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>1.1. Să desprindă informațiile esențiale dintr-un mesaj ascultat</p>	<ul style="list-style-type: none">- sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat;- formularea de întrebări pentru lămurirea înțelesului unor mesaje ascultate;- stabilirea valorii de adevăr a unor afirmații formulate în legătură cu conținutul unor mesaje ascultate;- <i>audierea unor fragmente de emisiuni radio online care conțin informații accesibile elevilor.</i>
<p>1.2. Să sesizeze schimbarea semnificației mesajului transmis, ca urmare a modificării intonației</p>	<ul style="list-style-type: none">- selectarea enunțului corect dintr-o serie de enunțuri formulate oral;- semnalarea prin coduri prestabilite a greșelilor de exprimare în enunțuri formulate de interlocutori;- exerciții de schimbare a intonației unui enunț, cu sau fără schimbarea sensului mesajului transmis;- <i>audierea unor texte în lectura unor actori români celebri, a unor fragmente de teatru radiofonic.</i>

<p>1.3. Să sesizeze cuvintele necunoscute, care împiedică înțelegerea mesajului audiat</p>	<ul style="list-style-type: none">- exerciții de formulare de întrebări pentru stabilirea sensului cuvintelor necunoscute;- exerciții de identificare și semnalare a cuvintelor necunoscute dintr-un mesaj receptat;- <i>audierea unor scurte emisiuni pe teme de interes pentru elevi în care sunt utilizate cuvinte mai puțin familiare elevilor (documentare, emisiuni distractive, emisiuni pe teme de sănătate etc.);</i>- <i>identificarea sensului cuvintelor necunoscute, utilizând DEX- online.</i>
<p>1.4. Să asculte cu atenție mesajele transmise de diferiți interlocutori în situații diverse</p>	<ul style="list-style-type: none">- exerciții de ascultare a dialogurilor pe teme familiare și de interes comun;- formularea de întrebări pentru aflarea unor informații de interes propriu;- exerciții de tipul vorbitor-ascultător, vizând formarea comportamentului de ascultător activ;- exerciții de identificare a enunțurilor „intruse“, care nu au legătură sub raportul conținutului cu un mesaj audiat;- <i>audierea unor „colaje“ de mesaje înregistrate de persoane cunoscute, cu scopul identificării vorbitorului și a conținutului mesajului transmis.</i>

2. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EXPRIMARE ORALĂ

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>2.1. Să pronunțe articulat mesaje, folosind intonația corespunzătoare conținutului acestora</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de reproducere a unor enunțuri cu accent pe pronunția clară și articulată; - exerciții de schimbare a topicii unor enunțuri cu sau fără schimbarea înțelesului acestora; - exerciții de pronunție corectă a cuvintelor care conțin aglomerări de consoane sau litera X, sau a unor neologisme întâlnite în situații cotidiene; - exerciții de schimbare a sensului unui enunț prin schimbarea intonației; - <i>înregistrarea unor secvențe de lectură;</i> - <i>conversații online, folosind programe de comunicare de tip Skype sau Messenger.</i>
<p>2.2. Să îmbine enunțuri în mesaje proprii, corespunzătoare unor situații date</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de construire a unor enunțuri corespunzătoare unor situații reale sau fictive date; - exerciții de obținere a unor mesaje coerente prin ordonarea unor enunțuri date; - <i>ordonarea unor enunțuri scrise în casete text pentru obținerea unor texte coerente, folosind mouse-ul (tehnica Drag & Drop), într-un document realizat de cadrul didactic.</i>

<p>2.3. Să utilizeze formule uzuale de inițiere, menținere și încheiere a unor dialoguri pe teme familiare</p>	<ul style="list-style-type: none">- exerciții de recunoaștere a formulelor de inițiere și de încheiere a unor dialoguri în situații diferite;- exerciții de selecție, din mai multe variante, a formulei potrivite de inițiere sau încheiere a unui dialog, într-o situație dată;- simulări ale unor situații diferite din viața cotidiană care necesită folosirea formulelor uzuale de inițiere și încheiere a dialogului.- <i>completarea cu mesaje potrivite a situațiilor ilustrate în secvențele unor benzi desenate dintr-un document realizat de cadrul didactic;</i>- <i>vizionarea unor secvențe înregistrate care conțin dialoguri în diferite situații cotidiene.</i>
<p>2.4. Să inițieze dialoguri pe teme familiare</p>	<ul style="list-style-type: none">- dialoguri pe teme de interes comun grupului;- activități de exprimare a propriei păreri în legătură cu un anumit fapt sau atitudine a unei persoane;- jocuri de rol;- organizarea unor momente de „știri“ ale zilei;- <i>înregistrarea pe reportofon a unor „interviuri“ cu personalități locale, membri ai comunității, colegi etc.</i>

3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE RECEPTARE A MESAJULUI SCRIS

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>3.1. Să identifice litere, silabe, grupuri de litere, cuvinte și enunțuri în textul scris cu litere de tipar și/sau <i>*de mână</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de lărgire a câmpului vizual prin identificarea silabelor în cuvinte, sau prin identificarea cuvintelor în structura propozițiilor; - exerciții de recunoaștere a cuvintelor care se repetă într-un text; - exerciții de citire globală a unor cuvinte în enunțuri repetitive; - exerciții de recunoaștere a literelor cu frecvența cea mai mare într-un șir de cuvinte date; - <i>exerciții de delimitare a cuvintelor scrise contopit în enunțuri, în documente electronice realizate de cadrul didactic, folosind tasta spacebar;</i> - <i>marcarea cu ajutorul computerului a cuvintelor/enunțurilor repetitive (prin utilizarea opțiunilor din bara de instrumente: subliniere, schimbare de font etc.) într-un text pregătit de cadrul didactic.</i>
<p>3.2. Să citească corect un text scurt, respectând intonația potrivită semnelor de punctuație învățate</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de citire independentă; - exerciții de citire selectivă; - exerciții de citire în lanț; - exerciții de citire a cuvintelor pe silabe; - exerciții de citire integrală a cuvintelor cu utilizare frecventă;

<p>Să desprindă informațiile esențiale dintr-un scurt text citit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de citire independentă (în șoaptă, în gând sau cu voce tare); - <i>exerciții de citire a unor slide-uri realizate de cadrul didactic în Power Point (slide show cu timp limitat de expunere a slide-urilor).</i> - exerciții de citire selectivă; - exerciții de identificare a informațiilor esențiale dintr-un text citit; - exerciții de recunoaștere a personajelor unui text citit; - exerciții de ordonare a întâmplărilor prezentate într-un text narativ de mică întindere; - <i>exerciții de inserare într-un document Word a unor imagini semnificative pentru conținutul unui text citit;</i> - <i>exerciții de eliminare/marcare prin shading / schimbarea fontului unor părți din enunț care exprimă informații neesențiale.</i>
<p>3.3. Să manifeste curiozitate pentru lectură</p>	<ul style="list-style-type: none"> - răsfoirea unor reviste, enciclopedii, ziare, cărți; - exerciții de stimulare a curiozității pentru lectură prin prezentarea pe scurt a unor informații care se desprind dintr-un text tipărit; - exerciții de citire a unor versuri; - organizarea unei minibiblioteci;

	<ul style="list-style-type: none"> - verificarea veridicității unor informații prin consultarea mai multor surse (TV, ziare, site-uri); - utilizarea Internetului pentru documentare pe teme de interes.
--	--

4. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EXPRIMARE SCRISĂ

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>4.1. Să scrie corect litere, silabe, cuvinte și enunțuri (inclusiv literele y, k, q, w și grupuri de litere)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de scriere după model a unor litere, silabe, cuvinte; - exerciții de transcriere și copiere a unor cuvinte și propoziții; - exerciții de apreciere corectă a spațiului dintre cuvinte; - exerciții de corectare și autocorectare a greșelilor, de scriere după modele date; - formularea de enunțuri potrivite unor imagini sau situații date; - <i>transcrieri, dictări în documente Word;</i> - <i>utilizarea instrumentelor de verificare a corectitudinii scrierii într-un document Word;</i> - <i>transmiterea de SMS, mesaje scrise pe Messenger, Skype sau e-mail.</i>
<p>4.2. Să formuleze în scris enunțuri, folosind cuvinte noi sau mai puțin cunoscute</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de completare a unor propoziții, folosind cuvântul cel mai potrivit dintr-un șir de cuvinte date;

	<ul style="list-style-type: none">- exerciții de determinare a sinonimelor și antonimelor unui cuvânt dat (fără utilizarea terminologiei);- exerciții de integrare a cuvintelor noi în enunțuri proprii;- <i>utilizarea dicționarelor online;</i>- <i>realizarea cu ajutorul unui procesor de text a unui minidicționar (utilizarea funcției Sort, pentru ordonare alfabetică);</i>- <i>elaborarea de afișe, reclame, anunțuri, prin inserarea de texte și imagini în documente Word.</i>
<p>4.3. Să utilizeze corect semnul întrebării, semnul exclamării și* linia de dialog</p>	<ul style="list-style-type: none">- exerciții de completare a unor enunțuri cu semnele de punctuație studiate;- exerciții de motivare a folosirii semnelor de punctuație într-un enunț;- exerciții de formulare a unor enunțuri care să conțină semnele de punctuație studiate;- copieri, transcrieri, dictări;- <i>inserarea semnelor de punctuație într-un document Word dat (prin utilizarea tastei shift).</i>
<p>4.4. Să redacteze un text, respectând poziția datei, a titlului și *scrierea cu alineat</p>	<ul style="list-style-type: none">- exerciții de transcriere, cu accent pe plasarea corectă a datei și a titlului;- exerciții de diferențiere a așezării în pagină a unor texte tipărite (carte, revistă, ziar, afiș);- exerciții de corectare și autocorectare a greșelilor de așezare în pagină;

<p>4.5. Să manifeste interes pentru redactarea scrisă</p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>transcrierea sau redactarea unor texte cu ajutorul computerului, cu respectarea așezării în pagină (utilizând tastele tab și alinierea centrată).</i>- exerciții de completare de rebusuri sau întegrame;- exerciții de completare a unor jurnale ale clasei sau personale;- completarea de chestionare, formulare cu date personale (online sau pe suport de hârtie).
---	--

4. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Formarea capacității de lectură

- Cartea (pagină, filă, copertă).
- Alfabetul limbii române (inclusiv K, Q, W, Y). Ordinea literelor în alfabet.
- Citirea și pronunțarea cuvintelor care conțin X.
- Citirea cuvintelor și a propozițiilor scrise cu litere de tipar și *de mână.
- Citirea textelor scurte (120 de cuvinte).
- Textul nonliterar: cu caracter informativ: reclama, anunțul, afișul.

2. Formarea capacității de comunicare

Comunicarea orală

- Comunicarea. Elementele comunicării orale (vorbitor, ascultător, mesaj); factori perturbatori ai comunicării.
- Formularea mesajului oral.
- Dialogul – formule de inițiere, menținere și încheiere a unui dialog; formularea de întrebări și răspunsuri în situații familiare și pentru solicitarea de informații suplimentare.
- Cuvântul – cuvinte cu sens opus; cuvinte cu sens asemănător.
- Propoziția – intonarea propozițiilor enunțiative, interogative și exclamative (fără terminologie).

Comunicarea scrisă

Procesul scrierii

- Literele mari și mici ale alfabetului. Literele K, Q, W, Y.
- Scrierea cuvintelor și propozițiilor.
- Respectarea spațiului dintre cuvinte în scrierea cu litere de tipar și *de mână.
- Respectarea poziției datei, a titlului; *scrierea cu alineat a liniei de dialog.
- Scrierea funcțională: bilet, *SMS, *e-mail.

Ortografie

- Scrierea corectă a grupurilor **mp, mb** în cadrul cuvintelor.
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin **x**.
- Scrierea cuvintelor care conțin **â** și **î**, *scrierea cu **î** în interiorul cuvântului.

Punctuație

- Semnele de punctuație: punctul, semnul întrebării, semnul exclamării, *linia de dialog.

3. Elemente de construcție a comunicării

- **Lexicul** - Cuvântul. Sensul cuvintelor.
- **Noțiuni de fonetică** - Sunetul și litera.
- **Alfabetul limbii române**. Ordinea literelor în alfabet.

5. SUGESTII METODOLOGICE

Nu trebuie uitat nicio clipă că participanții la cursurile din cadrul programului „A doua șansă” – învățământ primar sunt persoane care au părăsit școala în condiții și din motive diferite. Pentru a preveni un nou abandon școlar, este recomandat ca în orele de consiliere, prin discuții libere, cadrul didactic să afle motivele pentru care elevii au reluat studiile, să identifice interesele și nevoile lor personale, pentru ca, în funcție de acestea, să-și orienteze demersul didactic și să elaboreze programe individuale de intervenție.

Cadrele didactice vor identifica strategii didactice care să-i determine, să-i motiveze pe elevi să acumuleze cunoștințe și să-și formeze deprinderi de folosire corectă a limbii române, în conformitate cu așteptările acestora. Pentru a face mai agreabil și, în același timp, pentru a optimiza **procesul de învățare**, cadrul didactic va avea în vedere:

- proiectarea lecțiilor, folosind cunoștințele anterioare și experiențele cotidiene ale elevilor;
- trezirea interesului pentru conținut prin relevarea aplicabilității și funcționalității învățării;
- abordarea integrată a conținuturilor;
- utilizarea la maximum a resursei temporal;
- raportarea învățării la alte discipline de studiu, în sensul abordării unor teme transdisciplinare;
- utilizarea unor strategii interactive, promovarea învățării prin cooperare.

Interesul elevilor pentru studiul limbii române se poate cultiva numai prin dezvăluirea „secretelor” acesteia în raport cu posibilitatea aplicării și utilitatea cunoștințelor noi în viața cotidiană, așa încât cadrul didactic trebuie să găsească modalități prin care să-i ajute pe aceștia să înțeleagă scopurile unei sarcini anume, motivele pentru care au fost alese, cum și când pot folosi ceea ce au dobândit. Elevii trebuie să utilizeze citirea, scrierea, vorbirea și ascultarea ca instrumente care îi ajută să fie persoane eficiente în interacțiunile interpersonale.

Cadrele didactice care vor predă în acest program vor avea sarcina de a rafina limbajul utilizat de elevi, precum și acțiunile lor, astfel încât aceștia să comunice eficient: îi vor sprijini

să-și exprime nevoile, gândurile și, în același timp, să fie interesați de găsirea unor modalități prin care să poată răspunde nevoilor altora. Astfel, în timp, elevii vor conștientiza că utilizarea și înțelegerea unui limbaj corespunzător sunt căi de clarificare a neînțelegerilor personale, mijloc de dezvoltare personală și de rezolvare a conflictelor.

În conceperea **demersurilor didactice**, cadrele didactice vor propune contexte diferite de comunicare (mai mult sau mai puțin familiar cursanților, dar prezumtiv necesare la un moment dat), care să ofere elevilor posibilitatea exersării achizițiilor și deprinderilor lingvistice pe care le dețin, să le permită valorificarea experiențelor proprii de viață, precum și dobândirea de cunoștințe noi și formarea de capacități.

Proiectarea activităților trebuie să fie astfel realizată încât să asigure atingerea standardelor de evaluare propuse la finalul fiecărui modul. Pentru o mai bună desfășurare a activității didactice este recomandabilă structurarea sistemelor de lecții pe unități de învățare, fiecare putând fi parcursă în **blocuri de ore** (3-4 ore pe zi destinate aceleiași discipline de studiu).

Strategiile didactice, ce urmează a fi folosite, trebuie să cuprindă metode de învățare specifice adulților (învățarea pe bază de proiecte, ateliere de lucru, studii de caz, dezbateri), îmbinate cu metode specifice vârstelor școlarelor debutanți, întrucât este de anticipat că elevii cuprinși în programul „A doua șansă” – învățământ primar abia își construiesc deprinderile de muncă intelectuală și ar putea întâmpina dificultăți în adaptarea la „viața școlară”.

Între strategiile didactice utilizate, cadrele didactice vor introduce și instrumente specifice TIC, care să permită elevilor familiarizarea cu operații de bază în utilizarea computerului, precum și cu aplicațiile unor softuri. Spre exemplu, cadrele didactice pot propune și organiza activități care solicită elevii:

- să identifice echipamentele (monitor, tastatură, mouse, imprimantă, microfon, unitate CD etc.);
- să utilizeze echipamentele de intrare (tastatura, trackball, touchpad etc.), precum și pe cele de ieșire (monitor, imprimantă);
- să utilizeze tastele return, spacebar, shift, săgețile de deplasare și tastele alfanumerice;
- să utilizeze un procesor de text (Microsoft Word) pentru introducerea, ștergererea, mutarea unor litere, cuvinte sau enunțuri;
- să utilizeze funcții de formatare ale textului (tab, aliniere, fonturi, ordonare alfabetică etc.);

- să comunice, folosind programe de comunicare online;
- să se informeze din surse online, folosind motoare de căutare etc.

Pregătirea elevilor în domeniul utilizării tehnologiei informației și a comunicației nu trebuie să reprezinte un scop în sine, ci un instrument eficient de predare-învățare, subordonat unor obiective pedagogice coerente. Astfel, **competențele digitale ale elevilor nu vor fi evaluate.**

Evaluarea, ca o componentă principală a procesului de învățământ, trebuie să constituie o sursă de informație pentru planificarea activității ulterioare, o recunoaștere a progresului elevilor. Evaluarea trebuie să fie permanentă, adecvată obiectivelor propuse, dar și nevoilor specifice ale elevilor.

Chiar de la primele ore de curs, cadrul didactic va organiza activități de evaluare inițială prin care să poată răspunde următoarelor întrebări:

- Ce cunoștințe și deprinderi are fiecare elev?
- Ce sunt pregătiți elevii să învețe?
- Ce stiluri de învățare au?
- În ce domenii manifestă interes?

Aceste informații despre fiecare elev pot fi colectate în urma unor discuții libere individuale, într-o atmosferă degajată și prietenoasă. Ele vor fi folosite în vederea individualizării învățării în activitățile ulterioare.

Evaluarea inițială pentru modul se va face și prin teste scrise și orale concepute pe baza standardelor curriculare de performanță ale modulului I.

Pe parcursul întregului modul vor fi utilizate evaluările continue, planificate pentru fiecare bloc, astfel încât să existe un feedback permanent între cadru didactic și elevi, iar activitatea didactică să poată fi permanent reglată.

Evaluările vor fi adecvate obiectivelor propuse, dar și nevoilor specifice elevilor. Metodele tradiționale de evaluare vor fi completate cu cele alternative.

La clasă pot fi folosite multe tipuri de evaluare eficientă, începând de la aprecierile verbale și continuând cu:

a) Observarea sistematică a activității și comportamentelor elevilor în activități organizate individual sau pe grupe.

Observațiile formale, informale sau cumulate oferă cadrelor didactice o imagine clară asupra deprinderilor și capacităților fiecărui elev. Pentru a fi eficiente, observațiile trebuie să fie sistematice, obiective, exhaustive și atent înregistrate. Există mai multe metode de înregistrare a observațiilor, incluzând:

- consemnarea unor evenimente;
- liste de verificare;
- inventare;
- fotografii;
- înregistrări audio.

b) Teste de cunoștințe în evaluarea continuă în care itemii să solicite: răspunsuri scurte, răspunsuri la alegere, răspunsuri în pereche, răspunsuri cu alegere multiplă, formularea de propoziții, copieri, dictări, integrate în lecția propriu-zisă, ca moment căruia i se vor aloca 10-15 minute.

c) Activități practice în care se utilizează informațiile dobândite și în care sunt exersate capacitățile de comunicare orală și scrisă (alcătuirea unui minidicționar, inscripționarea unor tricouri cu sloganuri, realizarea unui calendar al clasei, realizarea unor „cărți“, confecționarea unui produs după instrucțiuni, afișe).

d) Proiecte tematice de învățare individuală pe teme de interes comun sau de interes personal care presupun activizarea și dezvoltarea achizițiilor elevilor, de exemplu: „În lumea vedetelor“, „Călătorii“, „Meserii“.

Este recomandat ca evaluarea acestora să se realizeze pe baza unor criterii ce au fost dezbătute și negociate în prealabil cu elevii.

e) Autoevaluarea permite elevilor să-și aprecieze propriul progres, să devină conștienți de procesul și produsul învățării și să-și asume responsabilități. Pentru autoevaluare se pot folosi: caiete de observații ale elevului pe baza produselor și demersurilor muncii sale, jurnale, liste de verificare sau de inventariere, interviuri, chestionare etc.

f) Interevaluarea ca modalitate de raportare a elevilor la exigențele partenerilor de învățare.

g) Portofoliul elevului va furniza informații în privința evoluției sale pe parcursul traseului individual de instruire și formare. Acesta, ca parte integrantă a evaluării sumative, poate cuprinde:

- fișe de muncă individuală;
- proiecte de învățare independentă sau de grup;
- teste de autoevaluare și interevaluare;
- fișă individuală de citire;
- grile de observații în activitățile individuale sau pe grupe;
- produse finite realizate;
- fotografii ale proiectelor și activităților;
- înregistrări audio și video.

La sfârșitul modulului, elevii vor fi evaluați prin probe orale și/sau practice și scrise, conform standardelor curriculare de performanță specificate în programă.

6. STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral

- Desprinderea informațiilor esențiale dintr-un mesaj audiat.
- Sesizarea corectitudinii logice a unui enunț audiat.

Dezvoltarea capacității de exprimare orală

- Respectarea intonației și accentului în timpul vorbirii.
- Formularea unor enunțuri corecte din punct de vedere lexical și gramatical.
- Susținerea unei convorbiri, utilizând formulele de inițiere, menținere și încheiere a dialogului.

Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris

- Identificarea cuvintelor și expresiilor necunoscute dintr-un text citit.
- Citirea corectă și coerentă, în ritm propriu, a unor texte cunoscute de maximum 120 de cuvinte.
- Formularea de răspunsuri la întrebări care vizează informații esențiale dintr-un text citit.

Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă

- Copierea unor fragmente de texte cu respectarea regulilor de așezare în pagină.
- Scrierea după dictare a unor enunțuri, cu respectarea regulilor de ortografie și punctuație studiate.
- Redactarea unor enunțuri cu respectarea regulilor de ortografie și punctuație învățate.

7. BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Consiliul Național pentru Curriculum, *Limba și literatura română – programă școlară pentru clasele I și a II-a*, aprobată prin Ordin al Ministrului Nr. 4686/05.08.2003, București, 2003.
2. Consiliul Național pentru Curriculum, *Ghid metodologic. Aria curriculară Limbă și comunicare, ciclul primar și gimnaziu*, Editura Aramis, București, 2002.
3. Kate Burke Walsh în colaborare cu Institutul pentru o Societate Deschisă, Step by Step, un program pentru copii și familii. *Predarea orientată după necesitățile copilului*, C.E.D.P., Step by Step – România.

AUTOR

Prof. pentru învățământ primar **Mihaela Bucinschi**

Școala cu Clasele I-VIII Nr. 36, „Ionel Teodoreanu“, București

COORDONATORI

Prof. **Cristiana Boca**

Coordonator componenta „A doua șansă“ – învățământ primar, Asociația CEDP Step by Step,
București

Prof. **Gabriela Droc**

Coordonator componenta „A doua șansă“ – învățământ primar, Ministerul Educației, Cercetării,
Tineretului și Sportului